

Eldshovden Barnehage

AS

Virksomhetsplan 2023

Dette dokumentet er et arbeidsredskap for personale, men også et utgangspunkt for foreldrenes medvirkning. Det gir eier, kommune og andre interesserte mulighet til informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid. Virksomhetsplanen viser personalets valg og prioriteringer de neste årene. Planen må sees i sammenheng med barnehagens Årsplan, Kunnskapsdepartementets Rammeplan for barnehage og Lov om barnehage.

Innholdsfortegnelse.

- Barnehagens satsningsområder, mål og verdigrunnlag.
- FN barnekonvensjon.
- Personopplysninger.
- Danning.
- Vennskap og sosial kompetanse.
- Omsorg.
- Annerkjennelse.
- Demokrati
- Barnas medvirkning.
- Psykososialt barnehagemiljø.
- Opplysningsplikten til barnevernet.
- Avvergingsplikten.
- Lek og læring.
- Barnas progresjon.
- Kommunikasjon og språk.
- Digitale verktøy.
- Likestilling og likeverd.
- Livsmestring og helse.
- Bærekraftig utvikling.
- Måltider
 - bursdagsfeiring
- Mangfold og gjensidig respekt.
- Konfliktløsning.
- Overganger
 - Barnet begynner i barnehagen
 - Overgang mellom barnehage og skole.
- Samarbeid mellom hjem og barnehage.
- Kvalitetsutvikling, vurdering og pedagogisk dokumentasjon.

Sprudlende livsglede og lærelyst

Med disse ordene håper vi du som foreldre og andre interesserte ønsker å lese om vårt arbeid i barnehagen. Vi jobber for at barna skal ha en trygg og god barnehagehverdag med mye lek og glede.

I planen finner dere blant annet sitater fra rammeplan og barnehageloven på venstre side. På høyre side står det mer konkret hvordan vi jobber med ulike tema.

<p><u>Barnehagens visjon:</u> Sprudlende livsglede og lærelyst.</p> <p><u>Hovedmål:</u> Glade, hensynfulle og selvstendige barn.</p> <p><u>Satsningsområdene</u> Vennskap, sosial kompetanse og språk.</p>	<p>Med sprudlende livsglede og lærelyst mener vi at barn og voksne skal oppleve å være i et miljø hvor glede, kreativitet og spontanitet er en del av hverdagen. Gjennom dette skapes et positivt læringsmiljø, hvor undring og forundring har gode vekstvilkår.</p>
---	--

<p>Barndommens verdigrunnlag: Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagen samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Rammeplanen(1)</p>	<p>Barn skal ha det godt med seg selv og sammen med andre. De skal oppleve at det å være i barnehagen er spennende, kjekt og en viktig positiv del av deres liv. Vi arbeider for at de skal kunne glede seg over egne og andres ferdigheter, og få en forståelse for at andre kan mene og føle noe annet enn dem selv.</p>
---	--

<p>FNs barnekonvensjon er en internasjonal avtale som gir barn og unge under 18 år et særskilt menneskerettighetsvern. Den gir barna de samme grunnleggende rettigheter, uansett hvem de er og hvor de bor. https://www.barneombudet.no/for-barn-og-unge/barnekonvensjonen</p>	<p>FNs barnekonvensjon. Barn i barnehagen har rett til å si sin mening i alt som angår dem selv.</p>
--	---

Personopplysninger er informasjon eller vurderinger som direkte eller indirekte knyttes til enkeltpersoner.

Personvernloven

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Rammeplanen (Kap.3)

Personopplysninger

Barnehagen behandler personopplysninger om barnet og familien til blant annet å sende vedtak om barnehageplass og riktig betaling av barnehagen.

Internt i barnehagen bruker vi skyplattformen SharePoint.

Vi har en «Vær varsom plakat» for foto og video. På bilder som legges ut offentlig skal barnet ikke være gjenkjennelig med mindre vi har en godkjenning på det fra foresatte.

Personalet snakker med barna om de får ta bilder av dem, eller legge bildene ut på hjemmesiden. Vi må være ekstra varsom overfor de som ikke har verbalspråk.

Vi har ikke totalforbud på fotografering på våre arrangement, men minner dere, foreldre og besteforeldre om at det er «ditt» barn du kan ta bilde av og at du ikke kan dele bilder av andres barn på de sosiale mediene. Husk å snakke med barnet om det er ok at du tar bilde av dem

Danning

«Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter». For oss betyr dette at vi skal legge til rette slik at barna blir i stand til å møte livet med et positivt og åpent syn. Barna skal oppleve at de er betydningsfulle for seg selv og andre.

Alle trenger en liten Venn Og hvis du ikke har det bør du skaffe deg en For gode venner er godt å ha Om du er lei deg eller du er glad.»

En lang, lang rekke med venner
Studio 19

Begrepsforklaringer:

Empati:

å ha forståelse for andres perspektiver, tanker og følelser, kunne leve seg inn i andres situasjon, vise medfølelse og ta hensyn og kunne tolke og forstå følelsesuttrykk hos andre.

Prososial atferd:

å ha positive, sosiale holdninger og å kunne utføre handlinger som å lytte, støtte og oppmuntre, bry seg om, vise omsorg for, rose positiv adferd hos andre, hjelpe til og dele med andre.

Selvkontroll:

å kunne tilpasse seg ulike situasjoner, takle konflikter og utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser.

Selvhevdelse:

å kunne hevde seg selv og egne meninger på en god måte, våge å stå imot gruppepress, ta initiativ og bli med på lek og samtale som allerede er i gang, delta uoppfordret og invitere andre.

Selvfølelse:

å oppleve egenverd, akseptere seg selv, kjenne seg akseptert, oppleve indre styrke og ha en positiv holdning til seg selv.

Lek, glede og humor :

kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, og å la seg rive med og føle glede, slappe av, spøke og ha det moro.

Kari Lamer: Du og jeg og vi to

Vennskap og sosial kompetanse

Alle trenger en venn. Vi jobber for at alle får noen å være sammen med. Og noen ganger kan det være greit å få litt hjelp til å forstå hvordan man kan være en god venn og å holde på en venn.

Det er viktig å være sammen med jevnaldrende der man er akseptert og har en verdsatt rolle. Alle er ikke nødvendigvis venner med alle, men alle skal være vennlige. Vi skal snakke hyggelig til og om hverandre. Å fremsnakke de andre barna er både viktig og nødvendig. Det er fint om dere foreldre hjelper oss med dette. Det betyr at samtalen rundt middagsbordet får en positiv vridning selv om ditt barn har opplevd noe dumt fra et annet barn i løpet av dagen.

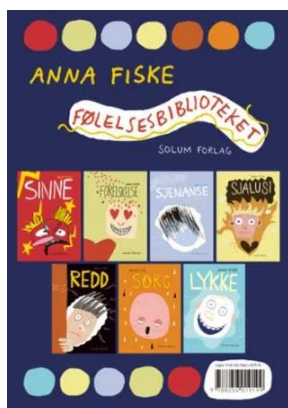
Barn i førskolealder som har lært å få en venn, og lært hvordan de kan beholde denne vennen, vil lettere få venner senere i liv

I arbeidet med å tilegne seg sosial kompetanse må barna lære å få forståelse for både egne og andres perspektiver, tanker og følelser. De skal kunne leve seg inn i andres situasjon, vise medfølelse og ta hensyn og kunne tolke og forstå følelsesuttrykk hos andre.

Vi jobber systematisk med barn og unges tanke- og følelsesbevissthet. For at barna skal forstå at det er forskjell på mine og dine følelser, så setter vi ord på egne tanker og prøver å utfordre barna. «Ser du hvor glad han ble når du trøstet? Det var kjempeflott».

Vi hjelper og barna til å forstå egne følelser. For eksempel: «Nå ser jeg du ble sint/ redd / fortvilet det forstår jeg at du ble, ...», deretter å snakke om hva vi kan gjøre. Dette er vanskelig, men viktig at vi jobber med hver dag, i en til en situasjon og i gruppen.

På denne måten hjelper personalet barna til å sette ord på følelsene sine på en positiv måte.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, for utvikling av empati og næstekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Rammeplanen (kap. 3, s.19)

Anerkjennelse inneholder ingredienser som lytting, forståelse, aksept, toleranse, bekreftelse og åpenhet. «Disse væremåtene griper over i hverandre, henger sammen, skaper hverandres forutsetninger og viser til hverandre, eller for å si det på en annen måte: De er dialektiske» (Schibbye 2009: 263).

Anerkjennelse innebærer at jeg lar den andre få være «ekspert på sin egen opplevelse» (Bae 1988: 214).

Som hjelp i dette arbeidet med å forstå egne følelser bruker vi ulike pedagogiske material som Solfrid Raknes sitt metodeverktøy «Grønne tanker og glade barn», Anna Fiske sine bøker om følelser og Friends dukker som har ulike følelsesuttrykk. Vi mener at vårt arbeid med sosial kompetanse og vennskap er med på å forebygge mobbing. Det være seg både det å bli mobbet og å bli en mobber.

Omsorg

Personale er omsorgspersoner som hver dag gjør en innsats for at barna skal oppleve at de har en fin hverdag. Barn og voksne skal lytte og være imøtekommende. Vi skal oppleve å føle glede ved å vise omtanke for andre. Barn som får være sammen med personale som lytter, støtter og oppmuntrer, bryr seg om, viser omsorg for, roser positiv adferd, hjelper til og deler med andre, lærer at dette er hyggelige måter å være sammen på. Barna skal oppleve voksne som liker å være sammen med dem.

Anerkjennelse

Alle barn og voksne skal se og respektere den andre som et selvstendig individ. Vi skal bekrefte den andre sin oppfatning av verden som gyldig. Hvert enkelt barn skal få positiv oppmerksomhet og bli møtt på en slik måte at de føler seg som verdifulle. Vi skal møte hverandre med anerkjennelse og respekt.

Voksne må være klar over at stemmeleie, mimikk og kroppsspråk kan føre til at barna opplever voksne som sinte selv om det ikke

er intensjonen. Det er alltid de voksne som er ansvarlig for og har ansvar for reparasjon av relasjonen.

8 temaer for godt samspill:

1. Vis positive følelser for barnet ditt.
2. Juster deg til barnet og følg dets initiativ.
3. Snakk med barnet ditt om ting det er opptatt av og prøv å få i gang en «følelsmessig» samtale.
4. Gi ros for det barnet klarer å gjøre og vis anerkjennelse.
5. Hjelp barnet til å samle oppmerksomheten sin, slik at dere har felles opplevelse av det som er rundt dere.
6. Gi mening til det barnet opplever av omverdenen ved å beskrive det dere opplever sammen, og ved å vise følelser og entusiasme.
7. Utdyp og gi forklaring når du opplever noe sammen med barnet ditt.
8. Hjelp barnet ditt til å kontrollere seg selv ved å sette grenser for det på en positiv alternativ måte: ved å planlegge sammen.

International Child Development program (ICDP) av Karsten Hundeide

I arbeidet med å være gode omsorgspersoner for alle barn, tar vi utgangspunkt i foreldreveiledningsprogrammet ICDP, se tema på venstre side. Temaene bruker vi som utgangspunkt for samtale og refleksjon i personal og foreldregruppen. Det hjelper oss til å være bevisst på hvordan vi er sammen; hvordan vi voksne er sammen, og hvordan vi er sammen med barna.

Vi har flere pedagoger som er ICDP veiledere og målet vårt er at alle pedagogene blir sertifisert ICDP veiledere.

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Rammeplanen (kap.1)

<http://www.minstemme.no/>

Demokrati

Vi jobber for at alle skal få være med å bidra med en stemme inn i fellesskapet. Vi snakker om det å være like og ulike og å tenke forskjellige tanker.

For at alle skal få delta i dette fellesskapet må vi voksne være bevisst hvilke valg som blir tatt og hvem av barna som får ytre seg. Vi prøver å formidle til barna at det ikke alltid er riktig at de som er flest får bestemme mest. Demokrati betyr nødvendigvis ikke at flertallet bestemmer.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Rammeplanen (Kap.4)

Barns medvirkning.

Vi ønsker glade barn som frimodig gir uttrykk for egne tanker og meninger. I barnekonvensjonen er barns rett til medvirkning nedfelt. Det betyr at vi i vårt arbeid skal tilrettelegge for barnas mulighet for dette. I første omgang vil dette være i forhold til saker som angår dem selv. Etter hvert vil det bli naturlig å øve seg på å bestemme sammen med noen, for eksempel en venn. Slik kan de aller fleste barna ha noe innflytelse på sin egen hverdag. Det er imidlertid viktig å sikre at de valgene/avgjørelsene som blir tatt ikke medfører fare for barnet eller ubehag for andre barn. Det vil alltid være vi voksne som er ansvarlig. Ved å være gode og lydhøre samspillpartnere for barna i barnehagen, vil vi kunne se og oppfatte hva de tenker om ulike ting. I arbeidet med pedagogisk dokumentasjon prøver vi å få frem barnets stemme. Dette kan gjøres i samlinger eller hverdagssamtaler. Er det bilder vi vil vise, eller episoder vi har lyst til å fortelle foreldre er det viktig å informere barna om dette. Noen ganger som et spørsmål, andre ganger ved å fortelle barnet at dette må vi snakke med foreldrene om.

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.»

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn
Barnehageloven §41 - 42

Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevern, jf. Barnehageloven § 22.
Rammeplanen (kap.1, s.11)

Nyttig side:

<https://www.rvtsvest.no/barn-ma-vite-informasjonsfilm-om-overgrep/>

Psykososialt barnehagemiljø

Vi skal gi barna et inkluderende og godt oppvekstmiljø. Målet er at barn og unge ikke skal oppleve mobbing eller krenkende atferd, verken fra andre barn, unge eller voksne

Barnehageloven gir barnehagen en aktivitetsplikt når mobbing og krenkende adferd blir oppdaget.

Personale har egne beredskapskort og risikovurderinger tilgjengelig i Barnehagens digitale HMS.

Barna i barnehagen har fått sitt eget verneombud. Hos oss er det Randi.

Innenfor temaene:

- vold og overgrep
- Barnehagemiljø, mobbing og krenkelser
- Barn med behov for spesiell tilrettelegging

skal hun være en ressursperson for barn, foreldre og kollegaer.

Opplysningsplikt til barnevernet.

Personalet har opplysningsplikt til barnevernet. Hver høst har vi en gjennomgang av den enkelte sitt ansvar. Dette er viktige og alvorlige temaer som er nyttig for oss å få kunnskap om.

Ytrebygda bydel har faste

konsultasjonsteam. Her kan vi melde saker og få diskutert de anonymt. Videre vil en da få veiledning på hvordan en kan gå vider med saken.

Både vi i personalgruppen og dere foreldre må være sensitive i forhold til kommentarer fra barna.

Det er uforståelig for oss og derfor må vi ta med oss sitatet «Du ser det ikke før du tror det».

Avergingsplikt.

Avergingsplikten utløses idet du får kunnskap om at handlingen vil skje, eller tror at det er mest sannsynlig at handlingen vil skje.
Straffelovens § 196

Straffeloven med avvergingsplikt er tydelig på at alle har et eget ansvar uansett stilling/rolle for å hindre at alvorlige handlinger kommer til å skje.

Lekeferdigheter er:

Glede og humor i leken

Det er viktig at barna lar seg rive med og føle glede, slappe av, spøke og ha det moro.

Enighet: Barna er enige om hva de leker, og de må klare å sette seg inn i og tilpasse seg de andre lekekameratenes rolle. De skal kunne bidra til et bra leketema, utvikling og fremgang i leken.

Gjensidighet: Gjennom å gi og ta, og evne til å kunne sette egne behov til side dersom det kreves er viktig. Man må kunne skjønne at leken er på liksom, og man må kunne gå ut og inn av roller man har.

Kunne late som:

Kunne forestille seg hvordan ulike menneskers gjøremål oppleves sett fra den andres synspunkt.

Turtaking

I leken kan det oppstå konflikter, så det å ha evne til å dele, vente på tur og evne til å løse problemer på en god måte er viktig.

Kari Lamer

*Jeg skulle ønske dagens barn lekte mer enn de gjør.
For den som leker som liten får en rikdom inni seg
som man kan øse av hele livet.
Man bygger opp en varm, hyggelig verden inni seg.
En verden som gir styrke om livet blir vanskelig.
Et sted man kan ty til i motgang og sorg.*
Astrid Lindgren

Lek og læring.

Lek er barnehagebarnas viktigste aktivitet og vi har mye tid til lek i hverdagen. Gjennom leken skaffer barna seg erfaringer om den fysiske verden rundt seg, og kognitiv utvikling blir et av resultatene. Videre prøver de ut sine forestillinger, fantasier og følelser. I lekende samspill med andre barn og med voksne finner de ut hvem de er. De vil gjennom å prøve, feile og mestre tilegne seg normer og regler for sosial atferd. Om leken hemmes eller utvikles i feil/uønsket retning, vil også barnas utvikling hemmes evt. ta en uønsket retning. Det er vår oppgave å gi alle barn muligheten til utvikling gjennom den gode leken, og slik legge til rette for utvikling av et positivt selvbylde.

For å kunne se hva som skjer i leken og hvilke lekemønstre som tegner seg må voksne være aktiv tilstede. Vi må se på hvert enkelt barn, hvordan har de det med

seg selv og andre i sin lek?

Videre er det av stor

betydning at vi ser på samspillsklima i gruppen som helhet. Er det en inkluderende eller ekskluderende holdning i barnegruppen? Vi voksne må gjennom vår deltakelse være med å skape et positivt lekemiljø, preget av spontanitet, glede og humor, og ikke minst en inkluderende væremåte barna imellom.

Lekeferdigheter er viktige for å mestre det sosiale miljøet. Barn som mangler lekeferdigheter, kan ha utfordringer med å få innpass i leken. Vi voksne skal se og hjelpe barna til å tilegne seg denne kompetansen, det gjør vi ved å observere og delta i leken. Da enten i små grupper, eller i større grupper med mange barn og flere ulike roller, for eksempel butikkleken. Voksne støtter og hjelper barna blant annet ved å starte en lek med barnet som er utenfor, samtale om det som skjer og det de andre barna gjør.

Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Rammeplanen (kap.3)

Turer i nærmiljøet gir barna store muligheter til undring og utfoldelse i leken. Her går de blant annet på oppdagelsesferd og finner skatter, som i hjortebæsj og edderkopper. Lek i skogen gir en større toleransegrense og barna oppdager nye vennerelasjoner. Disse turene gir barna en tilhørighet til hverandre.

Også ute på lekeplassen skal de voksne være i lek med barna. Regelleker som «alle mine barn kom hjem» eller «haien kommer» er regelleker som tiltrekker mange barn, styrker fellesskapet og gir barna erfaringer med å følge regler i lek. Fellesleker der de voksne skal fange barna er også populære.

Voksne skal være støttespillere slik at glede, tøys og latter preger hverdagen. Som den frokosten Per kommer og sier han har med seg kaninbesj. Den voksne hiver seg på, de prater om dette og alle rundt bordet får lov til å smake. Spennende og magisk.

Læring skjer i alle dagens aktiviteter, og ikke bare i styrte prosjekter med bestemte kunnskapsmål. Mens noen barn er aktivt søkende og på den måten opplever situasjoner som innebærer ny utvikling og læring, er andre mer stereotype og tilbakeholdne. Disse er det viktig at vi ser, og at vi engasjerer oss aktivt for å vekke disse barnas oppmerksomhet og deres lyst til å være med på/prøve nye ting. Her vil nok utbyttet for barnet bli størst i de uformelle lærings situasjonene, her og nå opplevelsene. En god pedagog vil vite og bruke disse situasjonene til barnets beste.

Barns progresjon.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Rammeplanen(kap 8)

Personale legger til rette for at det enkelte barn skal få mestringsopplevelser og samtidig noe å strekke seg etter. Et eksempel er turer og fysisk aktivitet. Det å få støtte til å gå opp på haugen og kikke utover gir stor mestringsopplevelse for 1 åringen. Videre vil 2 og 3 åringen få mulighet til å gå ut av barnehagen, blant annet for å mate endene ved Skranevannet eller se på gravemaskinen i nabolaget. De litt større barna drar lenger på tur – gapahuken i Monalia og lek i skogen. De eldste barna får bruke kniv og spikke, og gjerne en lengre tur.

Vi gir god plass til leken i barnehagen. Boltreleken for de yngste, parallell lek, de eldre barna får mulighet til avansert rollelek i større grupper. Her er personale aktiv tilstede, ser og støtter barnet når det kommer med ideer og innspill.

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Rammeplanen (kap. 3)

Link til Lesesenteret:

<http://sprakloyper.uis.no/>

Kommunikasjon og språk.

Svært mange av de barna som kommer til barnehagen skal utvikle sitt verbalspråk nettopp her. De starter ved 1 års alder, og blir til de skal begynne på skolen. En av våre viktigste oppgaver blir derfor å sikre en best mulig utvikling på dette området. For barna vil evne til bruk av språk være avgjørende for deres muligheter til å komme inn på den for dem viktigste av alle læringsarenaer, nemlig lekearenaen. Barn som blir satt utenfor denne arenaen, vil etter hvert kunne få erfaringer som fører til et negativt selvbilde. Dette vil igjen ha betydning for barnets måte å møte andre på i sin kommunikasjon nå og senere i livet.

For oss blir da god språkstimulering et viktig fokusområde. Dette betyr at vi i vår daglige kommunikasjon med hvert enkelt barn, må være tilstede, lytte til og møte dem der de er. Anerkjennende kommunikasjon er et nøkkelbegrep. Klarer vi det, vil vi oppnå å bli attraktive samtalepartnere

Bibliotek for barn og foreldre
Til hjemlån

Tre samtaleaktiviteter:

Åpner, initiativ: innleder samtalen og definerer tema, f.eks. «Vet du hva?»

Respons: responderer på åpningen, f.eks. «Nei, jeg vet ikke hva?»

Utarbeiding: temaet blir utarbeidet av åpneren eller flere av samtalepartnerne

Seks ferdigheter som må utvikles for å lære seg samtaleaktivitetene

1. Ta en tur raskt

2. Opprettholde flyt: ikke avbryte, ikke lange pauser mellom turene, ikke lange pauser i en tur

3. Forstå at den som snakker ønsker respons

4. Være en god lytter

5. Lage sammenheng mellom samtalepartnerens ytringer (halvparten av 3–4-åringene klarer det jf. Ninio og Snow (1996))

6. Ha strategier for hvordan man kan reparere samtaler som blir avbrutt

«Å samtale seg til kunnskap»

Liv Gjems

for barna, en som de liker å snakke med og å fortelle ting til.

Voksne skal:

- Legger til rette for gode lesestunder og sammen med barna finner litteratur som fenger. Vi må tilpasse og bruke varierte lesemetoder slik at alle barn får glede og utbytte av lesingen. Det gjør vi ved å variere mellom høytlesing og det å snakke sammen om bilder og innhold i fortellingen. Vi bruker også figurer som underbygger historien i bøkene f.eks. i samlinger eller språkgrupper.
- Bruk av konkrete/artefakter, blant annet på bordet og i samlingsstunden. Det gir inspirasjon til samtale. Barna peker og smiler. Vi voksne setter ord på det vi ser, gjerne i kombinasjon med sanger eller regler..
- Voksne skal være nær barna i lek, både som deltakende og som observatør.
- Voksne skal være gode samtalepartnere i hverdagspråket.
- Vi skal ha god delingskultur for kunnskapen om barns språkutvikling og bruk av språket.
- Jobbe med samtalen: Voksne må støtte utviklingen av de seks ferdighetene, slik at barna blir aktive samtalepartnere som kan gjennomføre de tre samtaleaktivitetene. (Liv Gjems)
- Bevist rollen som språkmodell. Aktive voksne som er tilstede der barna er og følger opp. Utvider og støtter, tilpasset barnas språknivå og interesser

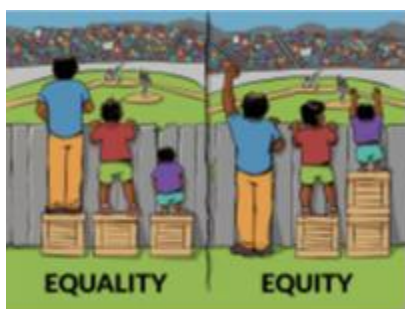
Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke –diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn.....

Personale må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Rammeplanen (kap.1

Likestilling og likeverd.

Gutter og jenter er likeverdige aktører på alle områder. Vi skal arbeide for at begge kjønn har forventninger til seg selv som avspeiler en oppfatning av seg selv som likeverdig. De skal få de samme muligheter og leke med det de ønsker uavhengig av kjønn. Like viktig er det i denne sammenheng å legge et godt grunnlag for

gjensidig forståelse og respekt. Det gjør vi blant annet gjennom å skape et leke og samhandlingsmiljø hvor det er naturlig for gutter og jenter å være sammen om de samme tingene. I dette arbeidet vil kommunikasjon og dialog være våre viktigste arbeidsredskaper. Vi må fokusere på hvordan vi gjennom vår væremåte kommuniserer våre verdier og holdninger omkring det å være jente/gutt overfor barna. Vi må bevisst og ut fra et likestillingsperspektiv arbeide med jenters og gutters evne til selvhevdelse og evne til å kommunisere egne tanker og følelser. Så må vi minne om at det å behandle alle likt er ikke likestilling. Barna skal få kjenne seg verdifull for den de er og alle trenger ulik individuell tilrettelegging.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling. Måltider og matlagning i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Rammeplanen (kap.1)

Se og Vennskap og Sosial kompetanse s. 2 og 3.

Ved at vi er impulsive, tuller, tøyser og ikke tar oss selv så høytidelig legger vi til rette for at barna opplever magi, glede og undring. Det er viktig at barna lar seg rive med og slapper av. Barna får muligheter for hvile i barnehagen. Det er sovestund for de små og de litt eldre får tilbud om å hvile på sofaen om de er trøtte.

Det er samtidig viktig at vi voksne er nærværende og omsorgsfullt tilstede hos den enkelte.

Personalet skal legge opp til en aktiv utetid. Mestring handler om å beherske eller å få til. Det blir viktig for barna å få en opplevelse av å kunne ulike ferdigheter. Det å mestre handler om å oppleve suksess gjennom kropp, bevegelse og ofte i samhandling med andre.

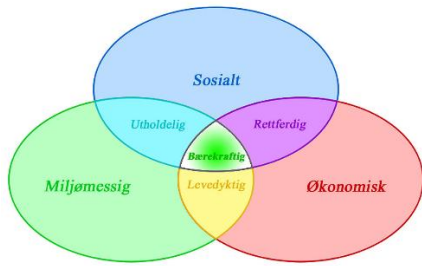
Voksne kan gjennom å støtte, tilrettelegge og svakt press hjelpe barna slik at de får denne mestringsopplevelsen. Klare å klatre på taket av bussen, opp i treet på lekeplassen eller sykle på tohjulssykkkel er eksempler på slik mestring. For de aller yngste gir det å klare å gå uten voksenstøtte en slik mestringsopplevelse. Barna skal samtidig få oppleve og erfare at det å søke støtte fra andre når en møter motgang fungerer godt.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.

Rammeplan (kap1)

Det omfatter både natur miljø, økonomi og sosiale forhold. Gjennom opplevelser, erfaringer og kunnskap skal barna utvikle respekt for naturen og få en forståelse for hvordan de kan ivareta både mennesker,

«Hysj kan du høre gresset gro
 Hysj kan du høre en meitemark som lo
 Hysj kan du høre en maur gå forbi
 Da må du være helt stille og si
 Hei alle insekter, alle små dyr
 Dere som kryper og kravler og flyr
 Jeg er et menneske og jeg er snill
 Vær i min hage så lenge du vil»

Ukjen

natur og klode. Det er samtidig viktig å være bevisst på at dette ikke er barna sitt ansvar eller noe de skal bekymre seg for.

I hverdagen vår er vi mye ute i naturen. Barna skal lære å bli glad i naturen, og at alle har en verdi. Vi jobber med kildesortering. Vi tar med oss bosset vårt når vi er på tur + litt til.

Vi dyrker grønnsaker, har epletre og ripsbusker. Det er alltid stas å plukke frukt og bær om de smaker surt og med fordel kunne hengt til de ble modne. Vi er tilhengere av gjenbruk og arver både leker, ekstratøy og formingsmateriell. Samtidig er det viktig at vi ikke produserer søppel. Personalet må være bevisst på hva vi tar inn i barnehagen. Våre handlinger i barnehagen skal være tilpasset alderen på barna og deres muligheter.

Det er viktig at vi har et klima der barna føler seg trygge, og våger å komme med spørsmål og avvikende standpunkter uten å bli avvist av voksne. På den måten får barna erfart at de kan være med å påvirke.

Nyttige lenker til arbeidet med mat.

www.matjungelen.no

<https://fiskesprell.no/>

Måltidet.

For oss er måltidene viktige samlingspunkt. Måltidet er en sosial og kulturell arena, hvor barna kan oppleve mestring og få tilhørighet til fellesskapet.

Barnehagen har ansatt en kokk som lager mat til oss tre dager i uken. Vi er opptatt av kosthold. Vi følger de nasjonale retningslinjene for mat og måltider. Grønnsaker, frukt og fisk er viktige ingredienser i måltidene våre. Vi er en fiskesprell barnehage og velger å servere fisk til et varmt måltid i uken. Det blir og servert fisk som pålegg

Vi oppmuntrer til matmot. Barna blir presentert ulike matsorter og trener seg på å like nye smaker.

Det daglige kostholdet er av stor betydning for barnas utvikling. Gjennom å la barna ta del i arbeidet med tillaging av måltider, får de en bevissthet og positive holdninger mat.

*Gratulerer
med dagen.*

Bursdagsfeiring.

Vi feirer barnets bursdag med leker og flagg. Det henger bilde av barnet i vinduet, og det er fokus på barnet denne dagen. SAU har fått innspill fra flere foreldre som mener det blir for mye søtt på barna, spesielt de yngste barna. Men utgangspunkt i dette har samarbeidsutvalget bestemt at det ikke blir servert noe kosemat til de yngste barna på bursdager. PÅ Villanden og Nattergalen er det barna i samråd med sine foreldre kan avgjøre hva de ønsker å ta med til barnehagen. Det kan gjerne være frukt eller et annet sunt alternativ. Søsken til bursdagsbarnet som går på en annen avdeling blir invitert inn for å være med på samlingsstund og/ eller spise sammen med bursdagsbarnet.

Barnehagen skal bidra til at barna kan bli kjent med mangfoldet i egen og andres kultur, og at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for hele det samiske mangfoldet.

Rammeplanen (kap. 3)

Mangfold og gjensidig respekt.

Vi ser på språklige og kulturelle forskjeller som en berikelse for fellesskapet i barnehagen. Vi skal anerkjenne og synliggjøre de ulike språk og kulturer og håper dere foreldre kan hjelpe oss i dette arbeidet. Som å lære oss en sang, et ord, en dans eller lek på barnets språk. Det er og flott om dere forteller om viktige begivenheter i familien. Med erfaringen til dere foreldre ønsker vi å få et større fokus på de ressurser dette gir oss.

Alle barn, foreldre og personale skal føle seg inkludert i barnehagens flerkulturelle fellesskap, og vi skal jobbe for å få en flerkulturell pedagogisk forankring. Vi kan snakke om hva som er likt og ulikt hos

Over 3 år. Denne metoden egner seg for barn som behersker språket.

1. **Klargjør av problem**

Hva har skjedd? Hva ønsker dere hjelp til? Hvordan skjedde det?

2. **Forslag til løsning**

Alle må si noe – alt er like viktig. Den som sier noe må få snakke ferdig. Alle skal få utale seg.

3. **Vurdere løsningsforslagene**

Alle må få delta i vurderingene – konsekvenser. Hvordan løsningene vil virke, om det er rettferdig, vil det fungere?

4. **Valg av løsning**

Felles løsning – hvordan og hva skal løses videre. Alle må holde sin del av avtalen.

5. **Evaluering**

Den voksne følger opp at leken opprettholdes eller avtaler holdes. Forsikre seg om at løsningene fungerer, evt. finne en annen løsning.

Under 3 år

Denne metoden egner seg for barn under tre år og de som ikke behersker språket.

1. Barnets oppmerksomhet rettes mot hvordan den andre har det. Den voksne forklarer dersom det ikke er tydelig for barnet

mennesker, og vise at vi alle sammen er litt annerledes.

Vi jobber for at alle barn skal oppleve at de er verdifulle og spesielle.

Kjennskap til samisk kultur

Vi markerer samenes dag som er 6/2 og får kjennskap til denne kulturen. Så lenge vi ikke har barn med samisk bakgrunn i barnehagen vil det variere i hvor stor grad samenes dag markeres for de andre barna. Uansett skal førskolebarna få et innblikk i den samiske kulturen.

Konfliktløsning

Det vil alltid være litt konflikter mellom barna. Det er bare bra at de får øve seg i trygge omgivelser. Med støtte og veiledning fra voksne bruker vi metodene på venstre side for å løse konflikter. Den første metoden egner seg for barn over tre år som behersker språket. Personalet blir da veiledere, og det er barna som må finne løsninger. På den måten lærer de å finne alternative løsninger og å knytte konsekvenser til sine valg. Det er ikke sikkert en blir venner eller enige, da må vi voksne akseptere det. Det er viktig at den voksne er støttende, men passe på at barna ikke blir ekskludert.

Den andre metoden egner seg for barn under tre år og de som ikke behersker språket.

Den voksne skal være nøytral og hjelpe barna. Voksne skal ikke fordele skyld, men støtte og hjelpe slik at vi ikke får noen vinnere og tapere. Det er viktig at alle barna kommer ut av situasjonen på en god måte.

Barna skal møtes med respekt og anerkjennelse. På den måten skal de komme ut av situasjonen uten å føle seg krenket. Voksne kan ikke forvente at barna

2. Den voksne legger vekt på at det er det barnet har gjort som er grunnen til at den andre er lei seg.

3. Man må prøve å få barnet til å igjenopprette den negative handlingen, for eksempel ved å gå tilbake til den andre og utføre en positiv handling.

Hentet fra Kari Lamer. «Du og jeg og vi to.»

selv kommer ut av et negativt handlingsmønster. Det er alltid de voksne sitt ansvar at situasjonen blir løst på en konstruktiv måte.

Overganger.

Barnet begynner i barnehagen.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Rammeplanen (kap.6

Det er svært viktig at det første møte med barnehagen blir en positiv opplevelse for dere som foreldre og for barnet. Barnet skal bli kjent med et nytt fysisk miljø, nye voksne og barn. Det skal opparbeides en følelse av trygghet og tillit, noe vi sammen må hjelpe barnet til å få.

For at dette skal skje på en god og positiv måte er det nødvendig at en av foreldrene, eller en annen person barnet er trygg på, er sammen med barnet den første tiden i barnehagen. Vi ønsker at dere setter av god tid sammen med barnet til å bli kjent med oss. Det er viktig at dere tar hensyn til barnas behov, det kan være at de trenger lang tid og korte dager den første tiden. Vi har hatt gode erfaringer med hyppige besøk før barnehagestart, noe som bidrar til at det nye barnet ble bedre kjent med deres nye tilværelse - det er ikke så skummelt, overgangen blir ikke så stor, foreldrene og barnet blir fortere trygge når de tilbringer mer tid med oss, de får et lite innblikk og bedre forståelse om måten vi jobber, etc. Har foreldre ikke anledning til å komme på dagtid før oppstart, oppfordrer vi dem til å bruke uteområdet i barnehagen om ettermiddager og i helgene.

Barnet vil få et brev fra avdelingen der det står hvilket klokkeslett dere skal komme. Første dagen blir barnet i ca. to

timer sammen med mor eller far. Andre og tredje dag blir de litt lengre, men fortsatt korte dager. Sammen med personalet avtaler dere hvor lenge barnet skal være i barnehagen og når mor/ far kan ta seg en tur.

Den første tiden håper vi at barnet kan ha noe kortere dager. Dette fordi inntrykkene kan bli mange og overveldende. Barnet vil ha behov for gradvis å bli fortrolig med sin nye tilværelse. Det er viktig at barnet går fra barnehagen når det er kjekt. Det er da lystbetont å komme tilbake dagen etter. Foresatte og pedagogisk leder på avdelingen får anledning til å ha en samtale i løpet av den første tiden. Her utveksles informasjon mellom hjem og barnehage slik at vi kan ivareta barnets behov på en best mulig måte. På dette møtet ønsker vi at dere informerer oss viktige hendelser i barnets liv eller mors mage. Og om sykdommer, allergier, rutiner ved søvn, barnets gleder og bekymringer, hva barnet liker/ ikke liker, familieforhold, samt hvem som kan hente barnet uten utvidet tillatelse. Og alt dere tenker på som kan få betydning for ditt barn.

Kommer barnet fra en annen barnehage eller flytter til en ny barnehage prøver vi å knytte kontakt og få til en overføringsamtale.

Overgang mellom barnehage og skole

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Rammeplanen (kap.6)

Det siste året i barnehagen er spesielt for barna. De er størst og både gleder og gruer seg til skolestart. Vi jobber for at de skal få stor tiltro til seg selv og verden rundt seg. Det er viktig at de går ut av barnehagen med en tro på at de er betydningsfulle. At deres bidrag til et fellesskap er viktig, men også at de kan gjøre en forskjell. Leken er viktig i de forberedende aktivitetene til skolestart. Som rollelek med penger, kort til butikken, eller forberedelser til fester der barna skal skrive og tegne invitasjoner.

Dette er noen av emnene vi jobber med.

- Språksprell:

Dette er et strukturert opplegg der barna gjennom lek får øve på språklig bevissthet. Dette kommer barna til nytte når de skal lære å lese og skrive på skolen. Språksprell er delt i fire temabolker. Det er oppmerksomhet for lyd, rim og regler, stavellesdeling av ord og å kunne lytte ut hva som er første lyden i et ord.

- Førskolebarna blir lest for fra fortsettelsesbok, de dikter egne fortellinger og forteller vitser og gåter. De spiller spill og kort, de får se store og små bokstaver, de trener på å skive navnet sitt og tegner mønster med rette og buede linjer. Når de arbeider bruker de leseretningen; fra venstre mot høyre.

- Matematikk.

Måling, veing, mengder, tall, sortering og klassifisering. Når vi baker får vi inn både mengde og vekt.

Her
spiller komponisten Rune
Alver for oss

- VilVite: Vi besøker VilVite sammen med førskolebarna.
- Klassisk musikk: Vi har kjente komponister i nærmiljøet vårt og skal bli kjent med Harald Sæverud og/eller Edvard Grieg.

Noen år blir vi invitert til å være med i prosjekt samt besøk. Det er veldig stas og ofte en musikk sjanger mange av barna ikke har kjennskap til.

- Meg selv i gruppen:

Jeg lytter når andre snakker, jeg kan vente på tur, jeg klarer praktiske ting som å kle på meg selv og holde orden på plassen min. Jeg har mine grenser i forhold til kroppen min, jeg bestemmer for eksempel om jeg vil ha en klem. Jeg vet forskjell på gode, vonde og ulovlige hemmeligheter.

- Begrepet demokrati blir blant annet tatt opp i forbindelse med 17.mai samling. De snakker om demokrati, regjering og storting. Og om løven som ligger utenfor Stortinget.

Sammen med førskolebarna velger personale avslutning for barna der vi gjør litt ekstra stas på førskolebarna.

Om våren inviterer barnehagen førsteklassingene som har gått i barnehagen til en samling i barnehagen der de kan fortelle om hvordan det er å gå på skolen.

Barnehagen blir invitert til Aurdalslia og Skranevannet skole på skoleforestillinger.

Vi besøker utelekeplassen på nærskolen.

Ved spesielle behov kan personalet, sammen med foreldre, delta på overføringsmøte med klasselærer på skolen.

<http://www.minstemme.no/>

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Rammeplan (Kap.5)

Samarbeid mellom hjem og barnehage.

Daglig kontakt og samtaler.

Personalet skal ivareta dette ved å ha god og åpen kontakt med foreldrene i hente/bringe situasjon. Fint om dere gir oss tilbakemelding dersom det er noe spesielt med et barn. Eksempel på dette kan være om barnet har det sovet lite,

har opplevd noe spesielt eller skal gjøre noe som har stor betydning for familien.

Disse opplysningene hjelper oss til å gjøre dagen fin for barnet, samtidig er det et godt utgangspunkt for samtaler med barnet. Når dere henter barnet prøver vi å fortelle litt av det som har hent denne dagen. I løpet av uken legger vi også inn noen bilder på KidPlan.

Dere er selvsagt og velkomne til å bli med oss i hverdagen for å se hva det er som skjer i barnehagen. Det kan være alt fra en liten stund ved frokosten eller deltagelse i en aktivitet.

Foreldresamtaler

Vi tilbyr 1-2 foreldresamtaler per år for å følge opp barnets utvikling best mulig.

Er det behov for flere samtaler er det selvsagt mulig.

Foreldremøter

Vi har et møte om våren der vi presenterer årets prosjekt og det blir snakket om hva vi ønsker å ha fokus på neste barnehageår. Her får også nye foreldre til barn

som har fått plass fra høsten praktisk informasjon. På høsten har vi et foreldremøte med tema i tillegg til valg til foreldreråd.

Foreldreråd og Samarbeidsutvalg (SAU)

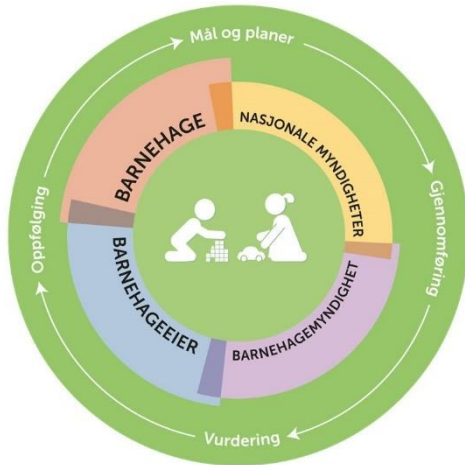
Det er valg av representanter til foreldreråd og SAU hver høst.

Har du saker som er viktig for deg og barnet ditt og du ikke ønsker å gå direkte til daglig leder eller personale kan SAU hjelpe deg. SAU er et rådgivende organ og skal være med og ta stilling til viktige endringer i barnehagen samt

godkjenne virksomhetsplan og årsplan.

Kvalitetsutvikling, vurdering og pedagogisk dokumentasjon.

Vi har to pedagoger som har videreutdanning som veiledere. I tillegg er vi snart fem pedagoger som er sertifisert som ICDP(kommunikasjonsverktøy for omsorgspersoner) veileder. En pedagog har videreutdanning i Marte Meo pedagogikk. I tillegg er to av vår fagarbeidere godkjent for å ta imot lærlinger. Dette betyr at i løpet av det neste barnehageåret planlegger vi å få lærling og barnehagelærer studenter.

Vi bruker foto, praksisfortellinger og bilder som utgangspunkt for pedagogisk dokumentasjon for arbeidet vårt. På ulike møter går vi gjennom praksisfortellinger som danner grunnlag for refleksjon rundt eget arbeid. Barna skal medvirke og reflektere rundt egne aktiviteter i barnehagen. Det blir mest tydelig i forbindelse med prosjektarbeidet om bærekraft. Personalet er aktive og følger med på tilbud fra stat og kommune. Vi er en personalgruppe som ønsker å utvikle oss og få ny kunnskap.

Vi deltar på den nasjonale foreldreundersøkelse. Den blir sendt ut til dere i November og dere må

svare før jul.

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren.

Evaluering.

Personalets evaluering blir gjennomført på planmøter. Vi inviterer foreldre til å delta i en foreldreundersøkelse hver november. Blant barna har det sporadisk vært spørreundersøkelser rettet mot de eldste barna.

Eierstyret.

På årsmøtet/ generalforsamling i mars blir det valgt representanter som skal sitte i eierstyre. Daglig leder har møteplikt, men ikke stemmerett.

Foreldreråd og Samarbeidsutvalg.

På foreldremøte om høsten blir det valgt inn foreldrerepresentanter fra alle avdelingene. Av disse blir to valgt som foreldrenes representanter i SAU, personale velger to representanter og eier blir representert med en representant.

Planleggingsdager.

Vi har fem planleggingsdager i året. Barna har fri disse dagene. Personale jobber med kvalitetsutvikling og felles planlegging.

For informasjon om årets representanter og planleggingsdager se barnehagens hjemmeside.

Vennlig hilsen
Personalet i Eldshovden barnehage
v/Reidun Hauge Østreim
Daglig leder.